

2025-12-16

Yttrande: Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99)

DIK är fackförbundet för alla som arbetar eller studerar inom kultur, kommunikation eller kreativ sektor. DIK är en del av Saco och organiserar fler än 21 000 medlemmar inom arbetsmarknadens alla sektorer.

Sammanfattning

DIK anser att förslaget att införa en lag som möjliggör återkallelse av permanenta uppehållstillstånd är rättsosäkert, strider mot grundläggande principer om förutsebarhet och riskerar att få omfattande negativa konsekvenser för individer, arbetsmarknaden och samhällets tillit till offentliga institutioner.

Ställningstagande

DIK avstyrker förslaget om att införa en särskild lag för återkallelse av permanenta uppehållstillstånd.

Skäl för ställningstagandet

Rättsosäkerhet och internationella åtaganden

Förslaget innebär att redan beviljade permanenta uppehållstillstånd kan återkallas. Detta strider mot principen om gynnande förvaltningsbeslut och skapar osäkerhet kring rättslig status. Dessutom är det oklart om åtgärden är förenlig med svensk grundlag, EU-rätt och internationella åtaganden.

Konsekvenser för individer och samhälle

Trygghet i uppehållstillstånd är en förutsättning för integration, arbetsmarknadsdeltagande och samhällsengagemang. Att införa en ordning där permanenta tillstånd kan återkallas riskerar att skapa oro, psykisk stress och minskad vilja att investera i utbildning och arbete.

Risk för minskad tillit till offentliga institutioner

Förslaget underminerar förtroendet för staten och dess myndigheter. Om människor inte kan lita på att permanenta beslut gäller, riskerar det att skada tilliten till hela samhällssystemet.

Arbetsmarknadens behov av kompetens

Sverige har ett stort behov av internationell kompetens för att klara både nuvarande och framtidens utmaningar. Det aktuella förslaget riskerar att göra Sverige mindre attraktivt för arbetskraften, vilket i sin tur försvårar kompetensförsörjningen inom viktiga samhällssektorer.

I DIK:s rapport [*Invandrade akademikers kompetens slösas bort*](#) (2021) framgår att av de cirka 35 000 personer som mellan 2000 och 2019 kom till Sverige med en utbildning inom DIK:s områden har de allra flesta ett jobb i dag. Siffrorna visar dock att mycket få arbetar i yrken som matchar deras utbildning. En majoritet har i stället hamnat i lågkvalificerade bristyrken, som städare, lagerpersonal, köksbiträde eller bussförare.

Detta visar på ett redan existerande problem. Sverige lyckas inte ta tillvara den internationella kompetens som finns. Om lagförslaget genomförs riskerar situationen att förvärras ytterligare, med negativa konsekvenser både för individen och för samhället i stort. Sverige behöver lösningar som stärker möjligheterna för kvalificerad arbetskraft att bidra med sin kompetens, inte hinder som gör Sverige mindre attraktivt.

Avslutande reflektion

Sveriges grundlag slår fast att den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskildes frihet och värdighet. Att införa regler som gör permanenta uppehållstillstånd osäkra riskerar att underminera dessa principer och skapa ett samhälle där trygghet och förutsebarhet ersätts av oro och godtycke.

DIK menar att ett starkt och öppet samhälle byggs genom tillit, rättssäkerhet och respekt för individens rättigheter och avstyrker därför utredningens förslag.

Anna Troberg
Förbundsordförande, DIK

Tamim Alameddine
Samhällspolitisk chef, DIK